

Протокол

№

гр. София, 08.07.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав, в
публично заседание на 08.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Иванка Александрова, като разгледа дело номер **11704** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл.142, ал.1 ГПК вр. с чл.144 АПК на именното повикване в 10,00 часа се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛКАТА С. С. Ч. – редовно призована, се представлява от адв. Е. П., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ – НАЦИОНАЛНА ЕКСПЕРТНА ЛЕКАРСКА КОМИСИЯ – редовно призована, не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – ТЕРИТОРИАЛНА ЕКСПЕРТНА ЛЕКАРСКА КОМИСИЯ КЪМ УМБАЛ „С. И. Р.” – редовно призована, не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ – Б. – редовно призована, не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – „ЕКОИНЖЕНЕРИНГ – РМ” ЕООД – редовно призована, се представлява адв. Я. А., с пълномощно по делото.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – АГЕНЦИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ – редовно призована, не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – РДСП – Б., редовно призована, не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – П. Б. Ч., редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – Т. Б. Ч. – редовно призована, не се явява и не изпраща представител.

СПП – редовно призована, не изпраща представител.

Явява се вещото лице Б. К..

СЪДЪТ съобщи на вещото лице, че не е постъпило искания за повторното ѝ изслушване.

СТРАНИТЕ (поотделно): Да се даде ход на делото.

Като намери, че не са налице процесуални пречки за разглеждане на делото в днешното съдебно заседание, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

ДОКЛАДВА молби на ответника, постъпила на 07.07.2026 г.

ДОКЛАДВА молби на заинтересованите страни Т. Ч. и П. Ч. от 07.06.2026 г.

Адв. П. – Във връзка с дадената ми възможност да организирам защитата, моля да допуснете свидетел, който водим във връзка с посочените обстоятелства, във връзка и с оспорването на експертизите и неустановяване на наличие на документи, които са били създадени, били са унищожени и не могат да бъдат открити.

Това е човекът, който е работил от 1966 г. – до 2000 г. като работник, управител и директор на предприятието, завод „Звезда“.

Адв. А. – Моля, да не допускате до разпит този свидетел. По делото са налични писмени доказателства, от които се установява, че не могат да бъдат установени тези данни. Със свидетелски показания считам за недопустимо да се установяват факти, които могат да бъдат доказани с документи.

Адв. П. – При наличие на обстоятелствата, при които се установи по безспорен начин, че архивът не може да бъде открит, както установи и вещото лице. АПК във вр. с ГПК допуска разпит на свидетел за установяване на обстоятелства, които няма как да бъдат установени. Поддържам и исканията за допълнителни експертизи, съгласно действащите нормативни уредби.

СЪДЪТ по направените доказателствени искания намира следното. Свидетел следва да бъде изслушан, тъй като е доведен днес, а значението на показанията му за решаване на спора ще бъде преценено при постановяване на решение. По доказателствените искания, изложени в молбата от 08.07.2026 г. съдът в настоящия състав намира, че приетите до момента заключения на вещите лица в достатъчна степен изясняват обстоятелствата, за които са необходими специални знания. Така мотивиран, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТХВЪРЛЯ искането на жалбоподателя за допускане на следващи задачи за съдебна експертиза.

ДОПУСКА изслушване показанията на свидетеля, доведен днес от жалбоподателя.

Свидетелят се въведе в залата и съдът сне неговата самоличност, както следва:

ДИВИЗИЯ И. Д. – 82 г., неосъждан, без дела и родство със страните. Предупреден за наказателната отговорност по чл.290 от НК, обеща да каже истината.

На въпроси на адв. П. свидетелят разказа:

СВИДЕТЕЛ – От 1966 г. три години съм бил технологичен работник в завод „Звезда“, след това три години съм бил началник смяна в основното производство, бил съм началник отдел „Труд и работна заплата“ две години, след което съм бил директор на ЕООД „Звезда“, до 1999 г. Предметът на дейност на завода е преработката на уранови суровини по две схеми. Едната е класическа схема, с която се извлича урана от рудата, а другата е извличане от геотехнологията. Рудата пристигаше с автотранспорт от рудниците в [населено място], от две шахти и две минни изработки и от С.. Това е по класическата схема. По другата схема суровината е пристигала от „Т. Мон“. Това е метал, който е обогатен със смола. Сорбентът представлява специален материал, който има определена структурна решетка, която е способна да вкарва метала вътре в решетката, след което при определени условия с реагенти трябва да бъде освободен от нея. Тук става въпрос за уран, но заедно с урана в сорбента влизат и желязо, манган и силиций, които утежняват условията на преработка и води до по-жесток режим на извличане. Химическите вещества в чист вид нямат вредност, но когато са минали през преработка и са поели метала, тогава имат вредност по отношение на алфа- и бета- излъчването. Замерванията се извършваха в две направления. В началния етап от работата на завода - от дозиметрична служба, която е щатна в самия завод и обобщаване на резултатите, които се консултираха и се обобщаваха от Д. „Редки метали“-Б., където също имаше специална дозиметрична служба. При обем на преработена руда от 1000-1200 тона за 24 часа аварийните ситуации и допускане на грешка от страна на персонала не са били изключвани. Извличането се извършва в каскадна последователна схема от апарати, които са 25 кубика. При подаване на сгъстен въздух, който е повече от шест атмосфери, се получават разливи и те попадат в земята. Тогава работникът има непосредствена връзка с разлетия материал, който се освобождава от площадката. В разлетия материал има метал – уран. Киселината, която участва в процеса, е концентрирана сярна киселина 98%, която е вредна при изпарения, затова тя се съхранява в специални цистерни.

До 1999 г. материалите след замерване се обработваха, подписваха се от управителя и един от екземплярите се изпращаше, а другият оставаше в секретна секция на завода. През 2008 г. бях поканен да се върна в завода отново, за да окажа технологична помощ. Тогава за мое учудване заварих секретната секция празна и няма абсолютно никаква документация. Може би съществуват протоколи от 2011 година насам, за което аз не съм сигурен. Протоколите са тримесечни и в определени замервания, тъй като в месеца се правят три замервания и се взима усреднено. Констатирано е и надвишаване на пределно допустимите концентрации, но те са били в рамките на 10-20%, след което са взимани мерки от административното ръководство за тяхното отстраняване.

Адв. П. – Познавате ли Б. Ч., къде е работил и влизал ли е в пряк досег с урановата руда, с материали, съдържащи уран, кога и как, влизал ли е в конусите?

СВИДЕТЕЛ – Познавам Б. Ч. от 1981 г. като технологичен работник в едно от рисковите отделения, а именно – оператор отделение извличане, там, където всъщност става отделянето на урана като метал от твърдата в течна фаза. Това е основно производство и бяха категоризирани като първа категория, четвърта група по наредба, при десет години непрекъснат трудов стаж. Като технологичен работник той извършва наблюдение върху работата на апаратите, върху подаването на входящата суровина, която е за извличане, извършва наблюдение върху дозирането на сярната киселина и изпробва целия процес ежечасно, за да се види в какви граници се движи процесът.

Взима се проба, за да се установи каква е концентрацията на сярна киселина и колко е металът от първа до шеста фаза. Това става ръчно с определени прибори, т. нар. „канчета“, има специални отвори. В апарата се взима пробата и тя се смята за средна проба и се занася в лабораторията, където се извършва химически анализ.

Като машинен шлосер Ч. имаше задължение, след като се констатира нередност в даден апарат, помпено или друго съоръжение, неговата задача е да извършва демонтаж, след което съоръжението, ако не е аварийало до такава степен, че да може на място да се отстрани аварията, се транспортира до ремонтно-механичния цех, където се извършва ремонт и се връща за монтаж. Монтажът се извършва от самия шлосер, с други негови колеги. Ч. работи три години като технологичен работник, а след това като машинен шлосер. Три-урановият осмоокис е готовият краен продукт на преработката. Досега е, когато се ремонтират помпените съоръжения, които са в основата на прикачения продукт и се образуват налепи, които се отстраняват с механични уреди, чукове. След като е шлосер, зависи от това, колко е внимателен, непрекъснато носи ръкавици и е с маска, той има досег. Те работят един час в тези условия и се сменят с други шлосери. В конуса се извършва събирането на материала, който е подготвен да кристалообразува и от него се прави изпускане в специален съд. Влизали са в конуса при ремонт, когато конусът е освободен от материал. Допълнително облъчване няма, има сега. Като специалист, който не е бил на работа в завода, по договор съм подготвил технологичния регламент за работа с метода „Ел Р.“, който е екологично предназначение, за това и металът, който се получава, е некачествен и трудно се реализира.

Готовият продукт е с 28% метално съдържание. Това е след изгарянето в пещите в Б., който отиваше в С. съюз. Ч. е бил в пряк досег с този продукт.

Адв. А. – Нямам въпроси към свидетеля

Свидетелят бе освободен от залата.

Адв. П. – Смятам, че делото може да бъде изяснено, след като се назначи експертиза с допълнителна задача във връзка с облъчването и с начина, по който може да се изчисли, съгласно наредбата за радиационна защита облъчването, на което е бил подложен работникът Б. Ч..

Адв. А. – Считам искането за неоснователно, с оглед обема на събраните доказателства.

СЪДЪТ приема, че днес изслушаните показания на свидетеля не изясняват обстоятелства, които да налагат допълнително изследване от вещи лица. Поради това и като счете делото за изяснено от фактическа страна,

ОПРЕДЕЛИ:

ОТХВЪРЛЯ искането на адв. П. за допускане на следваща експертиза.

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО ПО СЪЩЕСТВО.

Адв. П. - Моля да уважите жалбата, с всички последици, като отмените обжалваното решение на НЕЛК и върнете за ново разглеждане, с оглед събраните днес и преди това доказателства. Моля да присъдите разноски. Моля да имате предвид всички събрани доказателства, в които се съдържат и съдебни експертизи, преди да бъдат унищожени материали и протоколи със замервания, които очевидно не са в изгода на заинтересованата страна. Моля за срок писмени бележки.

Адв. А. - Моля за Вашето решение, с което да отхвърлите жалбата. Моля да вземете предвид съдебно-медицинската експертиза, допълнителната такава, от които безспорно се установява, че не е налице причинно-следствена връзка между изпълняваната от Б. Ч. работа и настъпилото по-късно заболяване. Претендирам разноски по представен списък.

Адв. П. – За трето лице не са дължими разноски.

СЪДЪТ ДАВА възможност на страните в 14-дневен срок от днес да представят писмени бележки и
ОБЯВИ, ЧЕ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ В СРОК.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 10.35 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: